

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНГОЮЗ (201) 451-2200

РІК ХСІ. Ч. 91.

ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК. ВІВТОРОК, 15-го ТРАВНЯ 1984

ЦЕНТІВ. 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, MAY 15, 1984

№ 91. VOL. ХСІ.

ЕКЗЕКУТИВА УАКР ВІДБУЛА ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Р. Б.). — Підготовка демонстрації проти посилу русифікації в Україні і концерту з нагоди відзначення 20-річчя посвячення пам'ятника Т. Шевченку у Вашингтоні, що відбудеться в неділю, 16-го вересня 1984 року, організації справи та ряд інших важливих актуальних проблем були предметом нарад Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради, що відбулися тут в п'ятницю, 4-го травня ц.р., у вечірніх годинах.

Про акції у Вашингтоні звітвали Євген Стахів, інж. Степан Процик, ред. Андрій Білик і інж. Юрій Повстенко. Представники Екзекутиви УАКР у спільному комітеті, до якого входять також члени НТШ і УАКА.

В програмі демонстрації передбачається виступи американських законодавців і представників Уряду, похід вулицями Вашингтону під софтову амабасаду із відповідною протестною заявою, а після того концерт у Кеннеді Центрі з участю: хорів „Думка“ з Нью-Йорку і капелі Бандуристів з Дітроїту, що виступить у пошану свого довголітнього керівника і диригентів св.п. Григорія Китаєвського, солістів бас-баритона Метрополітальної опери з Нью-Йорку Андрія Добрянського і меццо-сопрано Ренати Бабака, та американської симфоніч-

ної оркестри Фейрфакс в числі 108 музикантів під керівництвом диригента Вілліама Галсона.

Ред. Білик підкреслює важливість поширення відомостей про цю акцію за допомогою масової інформації в українській і американській пресі та подав деякі пропозиції. Він запропонував, щоб у підготовці демонстрації навізати контакт із негритянським університетом Говард у Вашингтоні, підкреслюючи що негритянський діяч Айра Олдрідж був добрим приятелем Шевченка, та, щоб в школах українознавства, а головним на таборах молоді цього року включити в програму гутірки на тему русифікації в Україні.

Далі звітвали інші члени Екзекутиви. Д-р Богдан Шибунчак поінформовав про свою участь у Зборах Відділу УАКР в Нью-Йорку та про створення нових відділів УАКР в Сан-Франциско, Каліф. і в Клівленді, Огайо; д-р Роман Барановський про поїздку до Чикаго, Іллі. на Збори Відділу УАКР; інж. Степан Процик про поїздку до Денверу, Колорадо, де створено Відділ УАКР та д-р Юрій Солтис про поїздку до Баффало, Н. Й. В найближчому часі мають відбутися установчі збори відділів в Бріджпорті, Конн., на Лонг Айленді, Н. Й., і в Баффало.

Закінчення на ст. 4.

УСТ „Черник“ авансує у футболі

Дітройт. — УСТ „Черник“ Дітройт, у футбольних змаганнях за аматорську і професійну чаші Америки, вийшов переможцем у двох змаганнях: за професійну чашу елімінував ФК „Германія“, Синсінаті, Огайо, в переміну 8:2; за аматорську чашу „Черник“ елімінував

Хорватський СК з Клівленду в переміну 3:1.

У неділю, 20-го травня, „Черник“ змагатиметься з переможцем округи Огайо-Індіана за професійну чашу, а в неділю, 27-го травня, зустріне Хорватський СК з Клівленду в Дітроїті за аматорську чашу.

Танцюристи приготуються до виступу в УОКЦентрі

Філадельфія. — Школа українського танцювального ансамблю „Водошми“ приготуються до річного виступу, який відбудеться в суботу, 19-го травня ц.р., о 6-й годині вечора в аудиторії Українського Освітньо-Культурного Центру, в Авінгтоні, Па.

Цього року виступ матиме міжнародний характер. Разом з членами школи українських танців виступлять молоді групи із грець-

кими й ірландськими народними танцями. Керівником ірландської групи „Мек Дейд“ є Морін Маргріт, а керівником грецької групи при кафедрі св. Юра є Ніна Аргеракіс. Директором Школи українського танцювального ансамблю „Водошми“ є Ніна Пацовська.

Квитки вступу по 3 дол. для дорослих і по 1.50 дол. для дітей, можна купити при дверях.

Товариство Св. Софія відзначило 10-річчя

Філадельфія. — В суботу, 14-го квітня ц.р., тут на Філі УКУ відбулися урочисті відзначення першого 10-річчя існування Корпорації Св. Софія у ЗСА.

Св. Софія релігійне Товариство Українців Католиків у ЗСА, є неприбутковою корпорацією, завданням якої є забезпечити існування всіх патріарших інституцій і здобутків.

Програма святкування у Філадельфії включала святочне слово, що його вголосив о. д-р Іван Данько, секретар Патріарха Йосифа, у якому підкреслено ролі і важливість Товариства та патріарших надбань у розвитку та посиленні ідеї Патріархату Української Католицької Церкви та її помісності тепер у майбутньому.

Вітала д-р Романа Навроцька, заступник голови Св. Софії у ЗСА; подала обширний нарис з історії Товариства та його діяльності впродовж минулого десятиліття, звертаючи увагу на великі труднощі, які Товариство мусило перебороти у перших роках свого існування. Вітала проф. Леонід Рудницький звітвав про науково-педагогічну діяльність Філі УКУ у Вашингтоні й Філадельфії про успішні новосторонні радіо-програми в Україні, що її організувало Товариство Св. Софія. Ця передача удо-

Отче д-р І. Данько читав привіт Блаженнішого Патріарха Йосифа, д-р Ю. Старосільський, ведучий програмою, зліва.

стоїлася чимало похвал у формі листів до редакції включно з вітанням з України, у якому слухач пише: „Ваші радіопередачі чудові, бездоганні. Продовжуйте розпочате діло. Одухотворювати людей — це святе діло. Гим більше під пошу. Кожне ваше слово може зрівноважити навіть Земну Кулю. Дякую Вам!“

На святкування прислано низку привітів, а головним від Патріарха, що його відчитав о. д-р Данько; а ведучий програмою, д-р Юрій Старосільський відчитав привіт від: Митрополита Стефана Сулика, Владика Ізидора Борського й Івана

ПРИВІТАЛИ ВЛАДИКУ

Іх Блаженство Владика Мстислав, Митрополит Української Православної Церкви в ЗСА, Первоісрах Української Автокефальної Православної Церкви Св.т. Бавид Брук, Н. Дж.

Ваше Блаженство!

В імені Проводу і тисяч членів 90-літнього Українського Народного Союзу прохаємо Вас, Блаженніший Владико, прийняти наші найсередніші поздоровлення та найщиріші побажання з нагоди завершення 87-ліття Вашого життя та 42-ліття Вашого Богоугодного і в багатьох відношеннях спасногого труду на найбільш зобов'язуючому та найбільш відповідальному перед Богом і народом Владичому пості.

Правда, 87 і 42 роки в наших церковних і народних традиціях і звичаях можуть не належати до тих „круглих“ річниць, що їх згадують і відповідно шанують, але ми і тисячі членів нашого Союзу вважаємо, що у випадку Вашого Блаженства не тільки кожний черговий рік, але й кожний черговий день Вашого життя і списковства заслуговують на вшанування і шанобливу згадку, мавши на увазі їх вартість і потребу для Церкви і народу.

Тож — на далішні Многії і Благі Літа, Блаженніший Владико!

За Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу:

Іван Фліс, головний передсідник
Уляна Дзюк, головний касир
Володимир Сохан, головний секретар
Степан Гавриш, головний організатор

В Ізраїлі постає організація для поборювання „насилства“ ортодоксів

Єрусалим. — Із столиці Ізраїлю повідомлено в неділю, 6-го травня, що заснувалася нова група ізраїльських громадян, завданням якої буде побороювання, як вона називає, „насилства“ ортодоксальних життів над іншими групами населення і впливати в цьому напрямку на громадську думку виборців перед загальними виборами до парламенту в липні цього року. Група ця відома тепер під назвою „Гемдат“, слово-акронім від повної назви групи — „Свобода для науки, релігії і культури“.

Першу пресову конференцію група влаштувала в квітні, на ній проголошуючи своє кредо і представляючи своїх визначних прихильників, включно з колишнім заступником прем'єра Ігалом Ядіним. Тут було представлено і інших науковців, лікарів, професорів, не-ортодоксальних рабінів та активісток жіночого руху.

Доктор І. Ядін, археолог, сказав, що групу „Гемдат“ організовано в обличчя „екстремізму, що зростає“ в релігійних колах. Він сказав, що „боротьба поміж ортодоксальними і неорто-

доксальними жидами щодо характеру держави Ізраїлю є найважливішою на дошлу мету справно країни“. Він твердив, що релігійні партії, здобувши велику силу в урядовій коаліції домовлялися ізраїльському парламенті, мають таке почуття, що „уряд є з ними“, що вони можуть робити такі речі, які колись були не до подумання“, натякаючи на два закони і два законопроекти, що їх заініціювали і частково перепхали в парламенті релігійні партії, відколи близько Лікуду прийшов до влади в 1977 році. Два законопроекти вже стали законами. Один з них дуже утруднює дозвіл на аборт вагітним жінкам, а другий — обмежує практикування перевезення автомобілів. Два інші законопроекти ще обговорюються. Один з них — не дозволятиме археологічні розкопки в місцях, де були задогано стародавні жидівські цвинтарі, а другий законопроект регулює визнання урядом за жидів тих жидівських людей, яких направили на колаїзм не-ортодоксальні рабіни.

У відповідь на всі ці закиди групи д-ра Ядіна ортодоксальні рабіни Менахім Порух, голова ортодоксальної партії Агудат, що висунула ці законопроекти і закони, заперечив докір про „насилство“ ортодоксальних життів над неортодоксальними, але сказав, що в „Ізраїлі треба жидам жити згідно з біблійними законами“. Він також сподівається, що група д-ра Ядіна довго не проіснує, а „зникне наче сон“.

Після липневих виборів ця нова група далі існуватиме, а її завданням буде моніторувати партії, чи вони дотримуються передвиборчих обіцянок і засад, що їх хоче чути ця група від головних партій Ізраїлю.

ДОПОВІДЬ СОВОТОЛОГА В УІА

Нью-Йорк. — Тут в Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вулиця, буде в неділю, 20-го травня ц.р. доповідь д-ра Роберта Саллівана, відомого американського совоতোлога з університету в Толідо, Огайо, на тему „Майбутнє України в обличчя нового розвитку національної політики в СССР“. Д-р Р. Салліван саме повернувся із поїздки до СССР і буде говорити в УІА в рамках серії доповідей, що там проходять на актуальні теми.

Доповідь розпочнеться о год. 4-й по полудні.

Демократи хочуть використати резигнацію М. Фелдстіна

Вашингтон. — Не зважаючи на те, що Білий Дім намагається применшити значення резигнації Мартіна Фелдстіна, головного дозника президента Рональда Регена в економічних справах, демократи, особливо кандидати на президента, почали вже використовувати цю резигнацію для своїх політичних цілей.

Голова Комісії способів і засобів в Палаті Репрезентантів Ден Ростенковскі, вголосив навіть похвальну промову про „корисні прогнози“ М. Фелдстіна і назвав його „реальним економістом“, який не міг вибути своєї каденції до кінця в Адміністрації Р. Регена, бо, мовляв, там крім Президента політичними й економічними справами керує „кухонний кабінет“, тобто люди, які не кочєє спеціалістами від складних економічних проблем.

Інший демократ, Джим Джовніс з Оклахоми, член Бюджетової комісії Палати, висловив жаль, що Уряд не скористався з добрих порад М. Фелдстіна, головним з ділянки дефіциту у бюджеті федерального Уряду. Джовніс між іншим заявив, що Фелдстіні є дуже добрим економістом і на протязі цього часу його перебування в Адміністрації, намагався піднести американську

економіку на вищий рівень.

Демократи промовляють також і той факт, що М. Фелдстіні ще в кінці минулого року висловлював бажання покинути працю у Вашингтоні і повернутись назад до Гарвардського університету на становищі професора економіки, бо таку причину не можна б використовувати для політики. Промовчано також і те, що президент Р. Реген довідався про резигнацію Фелдстіна з публічного повідомлення, з яким вийшов сам Фелдстіні передчасно, заки ще Президент отримав його листа. Все це кажує, — кажуть політичні спостерігачі, —

на несерйозність підходу противників Адміністрації, які воліли б перед президентськими виборами завернути події до 1980 року, коли економіка була в цілковитому занепаді, а інфляція та рецесія катастрофічно впливали на падіння американської господарської системи. Така система є однак вигідною для претендентів на крісло в Білому Домі, а мід докола особи Фелдстіна твориться для того, щоб показати, що не Реген і не його Адміністрація, а він (Фелдстіні) був творцем „економічного чуда“ — заявили речники Білого Дому.

Вшанують св. п. Ю. Ревая

Нью-Йорк. — Карпатський Дослідний Центр ім. Оліяна Ревая, президию якого очолюють проф. д-р Петро Стерчо, голова, і д-р Василь Вереш, секретар, підготували програму для вшанування і відзначення п'яті річчя з дня смерті св. п. Ю. Ревая, колишнього прем'єр-міністра Карпатської України.

В суботу, 9-го червня ц.р., о год. 11-й перед полуднем відбудеться в Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вулиця (ріг 5-ї авеню), семінар, на якому розглядатиметься життя і творчість Ю. Ревая.

В неділю, 10-го червня, на Зеленій Святі, Владика Василя Лостен, єпископ Стемфордської єпархії, посвятить пам'ятник на могилі св. п. Ю. Ревая на українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й. Конти побувають пам'ятника ще не покриті і КДЦ просить українське громадянство скласти пожертви на цю ціль. Пожертви слід пересилати до Української Федеральної Кооперативи „Самопоміч“ на адресу: Self-Reliance (N. Y.), F. C. U. 8954, 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

У СВІТІ

В ПАРИЖІ НА ЗАСІДАННІ ІОНЕСКО, директор цієї міжнародної організації Амаду М. Бов із Сенегалу вголосив промову в якій признав, що програма цієї організації вимагає ревізії. У відповідь делегат ЗСА Джин Жірауд заявив, що коли цей конструктивний критичизм з усіх сторін провідники ІОНЕСКО візьмуть до уваги, тоді є надія на те, що ЗСА повернується до цієї міжнародної організації, з якої заповіль вихід декілька місяців перед тим.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II відправив у четвер, 10-го травня, Службу Божу у Тайланді перед 45,000 католиків, які в цій країні є в подавляючій меншості. В п'ятницю він передав по радіо з Манілі слово у французькій мові до католиків у В'єтнамі, які також в тому дні відвідав табір втікачів в околиці Бангкоку, щоб підкреслити потребу азилу для втікачів з Індокитаю.

ЧЛЕНИ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ цивільних левів на своєму зібранні в Монтреалі засудили будь-яку військову акцію у відношенні до цивільних левів. Організація скликала окреме засідання, щоб розглянути справу минулорічної атаки советських військових дійств на цивільний літак південнокорейської лінії, в якому загинуло 269 осіб. У висліді організації схвалила закон, який не дозволяє жвавити зброю супроти цивільних літаків, навіть якщо вони є на чужій території. Закон мусить бути ратифікований 102 членами цієї міжнародної летунської організації.

ДАНСЬКІ ЗАКОНОДАВЦІ тіла рішили 10-го травня ц.р. більшістю голосів, що данський уряд не буде більше підтримувати фінансово встановлення нуклеарних ракет НАТО в Західній Європі. Члени данського уряду, які є консервативними, втрималися від голосування, а мотором закону були соціалісти-демократи та дві інші опозиційні до уряду партії.

У ГАЙТІ ЗАБОРОНИЛИ кожну політичну активність після того, як появився другий опозиційний до уряду поденник. Заборона будь-якої політичної діяльності і публікацій дивна тому, що минулого тижня президент Гаїті Жан-Клод Дюваліс заявив у своїй промові на відзначенні Дня преси, що він запевняє у своїй країні свободу преси та респектування прав людини.

КУБІНСЬКИЙ УРЯД планує запросити над розбудовою вакаційного resortу на острові Кайо Лардо, віддаленому 40 миль від Гавани, західних „капіталістів“. Остров, який від 1961 року стоїть пустий, та досі належав до військової зони, має стати люксовим вакаційним місцем для західних туристів, які тим способом будуть привозити важливу для Куби валюту. Для планування готелів та інших потребних для притягання туристів вигід, кубинське бюро туризму запросило спеціалістів із Західної Німеччини. Зацікавлений проєктом є також один із канадських великих концернів. Але однак остаточно буде працювати на користь Куби ще не відомо.

АФГАНІСТАН НЕ БРАТИМЕ УЧАСТИ В ОЛІМПІЯДІ

СОВЕТИ НЕ ЗМІНЯТЬ СВОГО СТАНОВИЩА ПРО НЕ-УЧАСТЬ

Вашингтон. — У неділю, 13-го травня, Афганістан вирішив приєднатися до СССР і ще шести країн, советських сателітів, у бойкоті Олімпійських Ігор у Лос-Анджелесі цього літа. Інші країни советського блоку, які вже відмовилися досі від участі в змаганнях: Східна Німеччина, Чехо-Словаччина, Болгарія, В'єтнам, Лаос і Монголія. В той сам час росте все більше й більше переконання на Заході, що Советський Союз не змінить свого рішення бойкотувати щогорічні Олімпійські Ігри.

Підтвердження цьому прийшло одночасно від речників СССР і від речників американського Уряду. Герорі А. Арбатова, директор советського „ЗСА Інституту“ і член Центрального Комітету КПСС, сказав у неділю, 13-го травня, на програмі „Фейс ди Нейшн“ Сі-Бі-Ес телевізійної мережі, що Америка мусила б зробити „значно серйозніші зміни“, щоб покращити загальні відносини з Советським Союзом і щоб розв'язати кремлівські турботи щодо безпеки (для советських спортсменів) на Олімпіаді. Далі Арбатов намагався „вдарити“ по республіканській Адміністрації кажучи, що „ми не бачили більш антисовєтської Адміністрації (у Вашингтоні) за всю історію наших відносин“, тобто відносин поміж СССР і США.

СР і ЗСА. Виглядало, що Арбатову дуже залежало на тому, щоб всю вину за відмову советів брати участь в Олімпіаді перекинути на Регенову Адміністрацію у Вашингтоні і щоб не ширилася думка, що Москва просто „вирівнює рахунки“ за американський бойкот у 1980 році Олімпіади в Москві, що, як відомо, була проголошена демократичною Адміністрацією Джімі Картера.

З американського боку заступник Державного секретаря Кеннет В. Дем, висловлюючись на щогу жему (вона домінує тепер всі заборони масової інформації тут), сказав, що советське рішення не брати участі в Олімпіаді було не випадковим і що Советський Союз звичайно дотримується своїх постанов в таких випадках. К.В.Дем сказав також, що „тяжко зорієнтуватися, чого властиво совети жадають від американського Уряду, і висловив припущення, що все це „пов'язане з політикою“. Очевидно Г. Арбатов заперечив припущення, поширене в Америці й у світі, що совети цим політичним кроком бажають пошкодити перевибори президента Регена в листопаді цього року на ще одну каденцію, і він також не признає, що цим кроком совети мстяться на Америці за її теперішню тверду протисовєтську політику.

В АМЕРИЦІ

СЛУЖБОВЦІ ФЕДЕРАЛЬНОГО Бюро Інвестицій (ФБІ) розшукують за злогодного листом осіб, яким нбїто лівійський диктатор Муаммар Каддафі погрозило вбивством. Поліція і ФБІ перешукали помешкання двох лівійських студентів, які були заарештовані минулого тижня в Балтіморі і обвинувачені в нелегальній діяльності та закупі пістолетів з глушниками й непробивних камізейлок. Багато документів, знайдених в помешканні студентів в Меріленді і Пенсильванії були написані арабською мовою і потребують перекладу. Знайдено також багато іншого матеріалу, а найбільше зброї, а також грошових переказів а пресованих в Лівії. Почалося з того, що ФБІ підслало свого агента, як торговця зброєю до арабських студентів, який дуже скоро натрапив на слід терористичної наїжки. Під час слідства виказалось, що існує якийсь „чорний список“ Каддафі, на якому більшість прізвищ становлять американці.

ДЖЕЙМС ЕДАМС, 45-РІЧНИЙ негритянин, таки був страчений на електричному кріслі за вбивство білого землевласника. Зібраним 216 особам, які прийшли, щоб заперестувати проти езекуції Едамса і вимагати скасування кари смерті, Едамс заявив, щоб вони „дали змагання за скасування вбивства“. Кореспонденти при тому відмічують, що пров'язане вбивство, ані Едамс, ані його прихильники нічого не гадували під час демонстрації під в'язничними будинками в місцевості Старк на Флориді, де був страчений Едамс.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ Волтер Мондейл, передовий кандидат на президента від Демократичної партії, знову сильно атакував політику президента Рональда Регена в Центральній Америці і закликав Президента „закотити рукави“ і переконати Советський Союз, щоб він змінив своє рішення і дозволив своїм спортсменам взяти участь в щогорічних літніх Олімпійських Іграх. Він також відкинув категорично заяву колишнього президента Річарда Ніксона, що Р. Регена ніхто не переможе в осінніх виборах і, що „Мондейл є одним з тих, які не мають жадних виглядів виграти вибори“. „Ніксон ніколи не любив мене“, — заявив кореспондент Мондейл під час виступу на конвенції редакторів американських газет у Вашингтоні.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН пообіцяв керівникам будівельної індустрії і продавцям нових будинків, що він не думає міняти дотеперішньої системи мортгеджів і власники мешканств будинків й далі зможуть відтягати позику від федерального податку. Заяву Р. Регена викликала захоплення і учасники конвенції Крайової асоціації продавців будинків, яка відбулася у Вашингтоні минулого тижня, влаштувати Президентові стоячу овацію. „Я хочу запевнити вас, — заявив президент Р. Реген учасникам — що ми, тобто Уряд, збережемо цю мрію кожного американця мати своє приватне житло живою“. Сенатор Роберт Дол, республіканець з Кензас, голова сенатської Фінансової комісії натомість заявив, що Уряд буде змушений зреформувати податкову систему для того, щоб знизити дефіцит в урядовому бюджеті.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що до бойкоту літніх Олімпійських Ігор долучилася ще Східна Німеччина і В'єтнам, а вміжчас це саме зроблять може й інші сателіти Москви, проповідник Джессі Джексон, третій з ряду демократичних кандидат на президента, робить старання, щоб Москва змінила свою думку. В тій справі він звертався до советського амбасадора Анастолія Добриніна й американських урядових осіб, включно з президентом Роналдом Регеном. Він готовий навіть поїхати особисто до Москви, якщо цього вимагатиме справа.

АДМІНІСТРАЦІЯ ХАРЧВІВ і ліків дала свою згоду на продаж нового ліку для хворих на цукрицю Клокоотрол, який допомагає початківцям, які не потребують ще застріжків, продукувати більше інсуліну і допомагати організмові контролювати цукор в крові.

СВОБОДА

Український щоденник

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. U.S. members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Безпека країни на першому місці

Президент Роналд Реген, промовляючи в середу, 10-го травня ц. р. до народу, правильно ствердив на початку свого виступу, що найпершим завданням кожного уряду є забезпечити країні її безпеку. Він твердив, що ця безпека поважно загрожена експортом комунізму, яким займається Москва безпосередньо й посередньо, у даному випадку руками Куби і Нікарагуа, які намагаються збройними ватагами знищити центро-правий уряд у Сан-Сальвадорі і перетворити ту маленьку центральноамериканську країну в нову Кубу. Реген пригадав, що коли Фідель Кастро намагався здобути у 1959 році владу на Кубі, то він вів свою партизанку проти тодішнього режиму на Кубі під демократичними гаслами, чим він обдурив також американських лідерів, які підтримали його. Швидко після приходу до влади Фідель Кастро став одвертим сателітом Москви. Те саме сталося в Нікарагуа. Партія сандіністів, яка прийшла до влади також у наслідок військового перевороту в липні 1981 року, спершу декларувала демократичні фрази, завівши в дійсності у себе комуністичний режим із скасуванням усіх громадянських прав. Повівши партизанську війну проти сусіднього Ель-Сальвадору, Нікарагуа і її зовнішні протектори, виразно змагають до того, щоб там завести комунізм у цілій Центральній Америці, під самим боком З'єднаних Держав Америки, чим самим ЗСА, — казав президент Реген, — має обов'язок боротися проти цієї виразної агресії.

Промова Роналда Регена була виголошена в наслідок спротиву Конгресу признати Ель-Сальвадорів таку грошову допомогу на мирні й військові цілі, як цього домагається Президент. Советський Союз, — казав Президент, — видатковує на Кубу щорічно кругло 4 більйони доларів — не тільки на потреби цієї країни і її громадян, але головне на експорт комуністичної революції почерез Кубу на африканський і американський континенти. «Ми не починаємо і не хочемо війни», — твердив Реген, але «мусимо боронитися». Він ствердив, що покидаючи ним до життя двопартійна Комісія під головуванням колишнього секретаря Генрі Кіссінджера склала план замирення у Центральній Америці на ближчу і далеку майбутність і Уряд тримається рекомендацій цієї Комісії. Уряд покладається теж на заходи чотирьох неутраляних країн Центральної Америки — Мехіко, Венесуели, Панами й Еквадору — посередничити у тому конфлікті і дипломатичним шляхом завести мир. Але поки що Ель-Сальвадор загрожений комуністичною агресією і йому треба допомогти.

Безпосередньо після 15-хвилинної промови Президента відповів йому від Демократичної партії конгресмен Майкел Барнс, який належав до зазначеної Комісії Генрі Кіссінджера і їздив із цією Комісією до різних країн Центральної Америки. Він противився будь-якій військовій акції в користь Ель-Сальвадору та наполягав, щоб обмежитися тільки до дипломатичних заходів і до вимоги, щоб в Ель-Сальвадорі повернуто всі права людини, що їх там ще немає. Названий конгресмен кількакратно повторював фразу про права людини, але ні разу не згадав про права народів, появляючись комуністичними агресорами. Конгресмен протиставив політиці Регена політику двох колишніх демократичних президентів — Ф. Д. Рузвельта і Джана Кеннеді, які, — твердив він, — здобули собі довіру в латиноамериканських народів. Забув, що ті обидва колишні американські президенти записалися в історії дуже сумними діями. Рузвельт, який заслужився уведенням у ЗСА цілої низки соціальних реформ, поділив разом із Сталіном світ на «сфери впливу» СССР і Америки, не запитавши думки і волі різних народів, що їх поярмила Москва. Ролф Ф. Д. Рузвельта на Ялтинській конференції належить до найтемніших сторінок в історії американської дипломатії. Знову ж Джан Кеннеді спартачив план, виготовлений Д. Д. Аизенгавером, який вишколив кубинських емігрантів і перевів збройний десант у Свінчій затоці у 1961 році, але Кеннеді послухав поради своїх ліво-ліберальних дорадників, не дав тому десантові петунського прикриття і спричинився до поразки ворогів Кастро. В наступному році Кеннеді — за ціну відтягнення з Куби советських ракет — зобов'язався не рухати комуністичного режиму Фіделя Кастро і таким чином затвердив той режим по нинішній день. Отож приклади, що їх навіть конгресмен Барнс як ніби доуку Регенові, свідчать тільки про жалюгідне незнання історії цього сторіччя даним конгресменом.

Як відомо, у четвер, 10-го травня ц. р., Палата Репрезентантів голосами 212 проти 208 так схвалила законопроект для центральноамериканських держав, зокрема Ель-Сальвадору, чим підтримав політику Регена в тому районі.

При відзначуванні 40 річчя заснування Української Головної Визвольної Ради, як зверхнього політичного органу Української Повстанської Армії, треба чітко відмежувати факт збройного спротиву ворогам України, які винищували її, від усіх інших тогочасних подій і явищ. Створення підпільної армії для ведення партизанської війни проти двох могутніх великодержав, наставлених на руйнування українства, — це була подія, важливіша і суттєвіша за всі інші, які мали місце в Україні в той час. Це був насправді подвиг, який зумів заявити ворогам і всьому світові свій протест проти варварської поведінки супроти країни, на терені якої велася кривава війна між двома тоталітарними імперіями, які зударилися в суперництві за панування над світом.

Один з українських активістів подав характеристику тодішніх відносин, що це був «такий дурний час», в якому зазналися всі критерії добра і зла. Це був більше, як тільки «дурний час». Це був час жаху, час страхіття, витворений від першого дня Другої світової війни, коли-то 1-го вересня 1939 року почали падати бомби на відкриті міста по всій території Польщі. У Першій світовій війні ще зберігалися людські традиції: війну формально виводили одні одних, до воєнних полонених ставилися по-людськи, визна-

Іван Кедрич

ГЕРОЙСЬКИЙ ЗДВИГ В ЕПОХУ ЖАХУ

вали авторитет Міжнародного Червоного Хреста. У Другій світовій війні того всього не було. Шалів терор і насильство. Після більше як 40 років автор цих рядків не може забути образ, якого був свідком у Кракові, столиці Генерального губернаторства, на яке переміщено Польщу: як-то якийсь уніформований німець схилю на повному бігу трамваю на вулицю жінку, яка стояла на плеті формі з написом «Нур Фюр Дойче» (тільки для німців) і як та жінка, закривавлена нерухомо лежала на вулиці, — невідомо, чи згинула, чи тільки знепритомніла. Це була тільки одна людина. Але ж був голокост, був Катинь, була Вінниця, було панування Еріха Коха в Україні. Очевидно треба розуміти жидів, які ніколи не забудуть Жидівський голокост, — тієї «остаточної розв'язки» жидівської проблеми, яку придумав божественний ум Адольфа Гітлера, щоб фізично винищити цілий жидівський народ, у висліді чого загинуло їх шість мільйонів — чоловіків, жінок і дітей. Але ж уся система німецького правління на окупованих землях Польщі і всіх інших країн Європи, а на Сході Європи, на терені України, була сповнена безглуздя терору. Бо який глуд було

вираштування в перших днях приходу німців до Кракова всіх професорів Ягеллонського університету і вивезення їх до новоствореного кадету в Освенцімі (Авшвіці), де їх винищили? Який глуд був нацькування польського шумовиння на північнозахідні землі проти українців і вбивання українських громадян, що мусило спровокувати реакцію в вигляді винищення поляків? Який глуд мали розстрілювати німцями у Луцьку, Крем'янці, Києві, та в безлічі інших міст, українських чоловіків, жінок, особливо тих, які проявили були якусь українську культурну чи суспільну активність? Розстрілювали на Волині Лесю Голубцеву-Підгірну і Харитю Кононенко, погрожували лікарів Петра і Ганну Рошинських, Юрія Черкаського, у Києві Олену Телігу і її чоловіка, — в усіх в'язницях в Західній Україні більшовики переводили при своєму відступі у 1941 році криваві масакри всіх в'язнів. Це був період жаху і психози терору та повного обезцінення життя людини.

Член Першого Великого Збору УГВР, Мирослав Прокоп, один з нечисленних передовців членів ОУН, які згодом стали видатними інтелектуалами, ученими дослідниками (Богдан Кравців, Володимир

Янів), дав на сторінках «Свободи» добрий, яскравий огляд тодішнього часу і відносин, натякнувши на ті події і проблеми, які виходять поза рамки проголошення УПА і відзначування роковин заснування УГВР («Свобода» ч. 54-58 з 22 до 28-го березня 1984). Він правильно звертає увагу, що існувала не тільки одна УПА, яка покликана до життя УГВР. Початок збройної боротьби проти окупантів України дала Польська Січ отамана Тараса Бульби-Боровця, який створив ту формуцію у порозумінні та з доручення від тодішнього президента УНР в екзилі Андрія Лівицького. Існувало теж підпілля того середовища ОУН, яке залишилося вірним полковникові Андрієві Мельникову, як голові ПУН, та яке висилало в Україну після вибуху німецько-совєтської війни власні похідні групи. І тоді, й у тому історичному періоді воєнного терору, поруч із виявленням героїського чину, проявлялося теж традиційне політичне розпорядження українських активних сил і невміння зосереджувати їх та координувати їхню дію.

Після Мирослава Прокопа: «Незалежно від такої політики ПУН (зголошення меморіалів до німецьких урядових кіл — І. К.) частини членів цієї ОУН працювали в підпіллі, створили свої військові табори на північній Крем'яччині і Володимирщині і співпрацю-

Закінчення на ст. 4.

Юрій Артюшенко

ПРИЧИНКИ ДО НАРОДОВЕЦЬКОГО РУХУ НА ЗАКАРПАТТІ

(У 50-річчя Народовецького Союзу й часопису «Народовець»)

Тож же живих закарпатських діячів, оті призабуті ними в їх мемуарах події, в яких вони самі брали участь. Тож почнемо з тих джерел із яких зродився Народовецький Рух на Закарпатті, з тих джерел, що їх творили не тільки ті національно-свідомі уроженці Закарпаття, які спричинилися до того, що Закарпаття в січні 1919 року, на своєму Національному Конгресі в Хусті, проголосило злуку з Українською Народною Республікою, але й ті українські емігранти, які принесли на Закарпаття безпосередній вплив українських державно-визвольних змагань. Власне, так одні, які другі спільно поставили перед собою мету — створити на Закарпатті нову національно-свідому інтелігенцію, безпосередньо з широкими народними масами. Таку інтелігенцію, яка б могла протиставитися не тільки московським і мадярським імперіям, але й тим чехам, які вважали закарпатців за «посвячене з чехами плем'я

— без імені». Власне, належачи до старшого покоління, вони й творили отой Народницький (в понятті — національний) Рух, що його репрезентували такі особистості Закарпаття, як о. Августин Волошин, брати Клемпуші, брати Брашайки, Стеган Ключарук і інші. Вони то й були тими, що причинилися ще в 1920 році до заснування мережі читальень «Просвіти», а в пізніших роках Пласту, Кооператив і Учительської Громади. Тож, із цього Народницького Руху й вилонився той (в понятті — національний) Рух, що в 1934 році й оформився в Народовецький Союз.

Творцями Народовецького Союзу була та нова провідна верства молоді, яка з-під селянських стріх вийшла малими дітьми й, перейшовши через українську народну школу, а пізніше через гімназію чи семінарію, а відтак через університети Братислави чи Праги, ставала, українською молоддю не тільки за національністю, але й за

національною свідомістю. І завдяки цій новій українській інтелігенції український народ на Закарпатті перероджувався. Те, що спочатку було лише в серцях і думках одиниць, ставало тепер ідеєю загальною.

Щодо українських емігрантів на Закарпатті, то вони сподівалися, що підписана 10-го вересня 1919 року в Сен-Жермені угода забезпечить для них широкі можливості національно-політичної роботи. Бож Закарпаття, згідно цієї угоди, мусило мати свій власний сойм, не пізніше 90-ти днів, проте, сталося так, що сойм Чехо-Словацьчини привласнив собі й ті права, які належали за Сен-Жерменською угодою Закарпаттю. Політичний провід Закарпаття цілком опинився в руках чехів.

І хоч у зв'язку з цим українські емігранти на Закарпатті всю свою увагу звернули на культурно-освітню й кооперативну роботу, те чехи й у тому відлучили в українських емігрантах на Закарпатті небезпечних конкурентів у боротьбі за душу мусившого українського населення. Вони вже тоді відчували, що українці є тією новою зростаючою силою, яка намагається утвердити й Закарпаття західний форпост України.

(Продовження буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Мане (1832—83)

(Усторіччя великого образотворчого мистця)

Все, що міг — я зробив. (Пастер)

Півроку тому минуло стліт від смерті Едуара Мане (Manet), одного із славних малярів світу. У початках своєї творчості він навіязував до творів давніх мистців, головним чином еспанських і італійських («Олімпія»). Деякий час був під впливом Курбе. У «Сніданку на траві» (1862) помічався вже власний конструктивний образ з імпресіоністичними ефектами. Малював портрети, натюрморти, квіти та сцени з життя. Крім цього творив і в графіці.

У нього був, як сказано, вплив еспанських малярів, що уявлявся у схопленні тем, кольористичній гамі, світлотіні. Відобразив позначився в нього вплив японського деревориту, наявний у стремлінні до синтезу, примітивізму виразного контуру та композиції, розкладеної на кілька площин. Після 1870 року, у висліді викликових студій над співвідношенням світла і кольору, помітно роз'яснює свою палету і підносить вартість контуру та брили. Мане був неспокойним шукачем, але його впертість, а головним чином непересічний талант швидко недовго перед смертю принесли йому славу та право виставляти картини в Салоні і медаль Гонорової Лері.

Його батько, суддя Департаменту Секвани мріяв, щоб син пішов услід батька, тобто зробив правничу кар'єру. Після безуспішного навчання в Коллеж Роліна, майбутній маляр побіє частя вступити до Морської школи, та й тут не щастить, не витримувє вступного іспиту. Видно Провидіння хотіло, щоб Мане став малярем. Вісімнадцятирічний Едуар вступає до малярської роботи Т. Кутюра, на що його батьки хоч-не-хот дали згоду. Після шостирічних студій Мане став працювати самостійно. У Люврі припала йому до вподоби картина Веласкеса, Рібери і Зурбарана. Чимало подорожував по Європі. Дуже полюбив Венецію і Флоренцію.

У 1867 році у Парижі проходила Міжнародна образотворча виставка, в якій брали участь виключно нагороджені мистці. Мане само-собой не допущено. Відповів Мане була власна експозиція, яку зовсім зигнорувано. Несподіваний більший успіх прийшов у рік пізніше враз із «Портретом Зої», а фінансові турботи мистця скінчилися за експозицією полотна «Над кувалдою пива», репродукції якого розходилися масово. В останньому періоді своєї творчості, бувши хворим, замінював пензель на легшу до втримання в руці пастель.

Із кращих картин Мане поза вже названих: згадаємо ще — «Барку Монте», «Аргентиль» (обі картини 1874), «Нана» (1877), «Бар у Фолі» — Бержер» (1882). Картини Мане потрапили до всіх найбільших галерей світу.

Вістку про смерть Мане, Дега скоментував: «Ми не знали, що він був такий великий».

Яр К-ий

Іван Кукіль

ІВАН СМОЛІЙ І ЙОГО РІДНИЙ МИХНІВЕЦЬ

Літом 1940 року я поїхав з Ярослава у наші зелені Карпати, де мій добрий приятель Іван Д. вчителював — спершу у селі Габківцях, а скоро перенісся до Кривога, що над Сяном. Тому, що з Іваном Д. ми досить довго ділили долю і недовго в'язничних днів, наша дружба була дуже близькою. Ми часто переписувалися і небагато було таких листів, щоб він не запрошував мене до себе, з чого я і скористав. З Устрік Долішних, трохи підводою, а більше пішки, я мандрував до Кривога. Це пограниччя Лемківщини і Бойківщини. Чудові околиці і така ж сама погода, тож мої мандри були великою приємністю. І коли я добився до села і школи, де вчителював мій приятель, — привіт, розмови, запитання тоді пішли потоком.

Перейшовши вброд Сян у Телешинці Сянині, ми розсталися. Іван Д. і Олександр Г. поїхали до Сянока, а я і Василь Мороз пішли до Ярослава, де жив мій брат від 1929 року і, щоб мати дальший контакт зі мною, я дав їм адресу мого брата. У приятеля я перебув більше ніж тиждень і багато дечого довідався про життя учителя в околиці. Не диво, що я дівастав такі часті запрошення приїхати, бо поза чудовою природою, життя учителя там на селі було досить одноманітне. В порівнянні до Ярослава, де до війни майже не чути було української мови, — тепер там кипіло українське життя і українська мова була на вулицях Ярослава домінуючою.

Я дуже приємно згадую моє перебування у Кривім; це був гарний відпочинок, хоч ми майже щодня «драпалися» по горах. Тут і була моя перша зустріч з Іваном Смолієм, хоч не фізична. В розповідях про своє життя Іван Д. розповів мені про письменника Івана Смолія, що тут же недалеко училося. Він був захоплений Смолієм і як колегою по професії і як приятелем-сучасником. Для нього Смолій був людиною кришталевий характеру, ерудит, з яким можна було говорити на різні теми, всюди він, Смолій, виказував неабияке знання. Позатим, — розказував мені мій приятель, — І. Смолій має якийсь незвичайний дар відчування. Він розповів про два епізоди, що їх тяжко пояснити. Одного вечора було їх кілька учителів в гостях у Івана Смолія, раптом Іван встав, кажучи, що

мусить іти над Сян, бо там його дружина Марійка переходить на цей бік. Приблизно за годину він вернувся самий — мовчазний. Ніхто не питався, що сталося. Всім було відомо і без слів, що з переходом не повезло. Може тиждень пізніше, знову зібралось у Івана Смолія те саме товариство і тепер повторилась та сама історія. Раптом Іван встав, звернувшись до нас із словами: «Іду по Марійку, бо вона якраз перейшла Сян». Тим разом він повернувся зі своєю дружиною Марійкою. Показалося, що перший раз Марійка з провідником дійсно старалась перейти Сян, але прикордонна застава була зміцнена і вони вернулись. Все це виглядало досить неймовірно, але це правда. Під час того, як ми вже учиняли з Івасем Смолієм, він розказав мені про ці два епізоди і напевно не забула того і його дружина Марійка, що живе тепер у Ютці.

Якже ж це сталося, що я опинився в рідному селі І. Смолія у Михнівці? У 1942 році інспектор Дрогобицької Шкільної Округи, проф. Дмитро Дахнівський, запропонував мені до вибору посаду управителя школи: у містечку Фельштині і Михнівці. У Фельштині була велика школа, сім класів по два відділи (була десятирічка), а у Михнівці знаходилась п'ятикласова, гарна, нова школа з вигідним мешканням для учителя, над потоком під горою Магурою, про яку згадує Іван Франко в «Учителі», вкладаючи в уста вїта турботливі слова: «Щоб тільки дощ не попусав нашого скам'яну — щось Магура ніби хмариться». Між іншим, Франко часто літом приїжджав до села Мшанця, що теж під Магурою, ловив у річці рибу і там, мабуть, написав свою п'єсу «Учитель». Багато мшанецьких старших людей пам'ятали та згадували Івана Франка.

Але вертаючись до Фельштини і Михнівця. Тоді я не пішов до міста, але вибрав село. Таки правду сказав проф. Прицак з Гарварду у сиченому числі «Сучасності», що у нас покуте п'ятитисячний селянський атакізм. Отже я вибрав село.

Михнівець — колись-це гарне бойківське село у стіп наших чудових і м'яких Карпат, і як більшість сіл, положе над річкою, попри яку йшла дорога, а обабіч річки і дороги були хати з ретшою господарських забудовані. Село Михнівець розталося на кілька кілометрів і приблизно посередині пшасалась церква, приходство і школа. Місцеві люди ділили село на «гору» і «долину». Точною такого поділу були якраз церкви і школи. Поділ цей не був ідеальний. На мою думку,

«долина» є менша, «гора» тягнеться довше. Цікаво як собі місцеві люди мовно радили з цим поділом села. Коли вам хтось «згори» щось приніс, то казав «я вам зніс», коли ж «здолини», то «я вам виніс». Вам вже не потрібного було питатися, чи він «згори», чи «здолини». За моїх часів, як зрештою всюди у час війни, твердою валютою було яйце. Тож досить комічно для мене звучало, коли учениця «згори» сказала: «прошу пана я вам знесла яйце».

Коли я прибув до Михнівця у серпні 1942 року, був приємно заскочений високою свідомістю села, у тут додав би ще високою селянською культурою. Були там деякі хлопці та дівчата, що у знанні українських предметів, стояли на рівні середньої освіти. Іван Смолій твердив, що це була заслуга колишнього доволіного парохом о. Канди, а після нього о. Коліди; у своїй скромності нічого не приписував собі, а я певен, що на формування свідомості його генерації він і Омелян (Мілько) Децик мали неабиякий вплив і авторитет. (Мілько Децик заборудував гестапів у 1944 р.). Родина Смолія була однією із тих, що вели освітлюючу працю у Михнівці. Таких родин було більше і був це продукт праці о. Канди. Батька Іваса Смолія-Григорія називали у селі — «Писар», а Іваса — «писарів Іван».

Михнівець, як вже було згадано, доведений був у стіп гори «Магури»; був це могутній масив, бо у підніжжі (довкола) цієї гори знаходились ще села: Бистре, Мшанець, Грозьова, Хачів і Лопушанка. Михнівецька школа була однією із небагатьох, що, як вона, була гарно збудована і як на тодішні умови добре вивішувана, з трьома великими навчальними класами, гарним мешканням, а також у чарівному положенні. Ось що пише про неї Іван Смолій у своїй чудовій присвяті з нагоди нашого 25-річчя:

Немов учора це було:
Село бойківське на роздолі,
Темніють Магури ліси,
Потойбіч Острів у півколі.
Десь з гори фронтових боїв
І сук гармат, а тут ідола,
Тут спів пастуший із верхів,
І полотно на річці білять.
Круг школи із смерік вінок
І журавель коло хрипців...

(Продовження буде)

**Окружні Комітети Відділів УНСоюзу
Стейту Нью-Джерсі
Ньюарк, Джерсі Сіті, Перт Амбой
і Пассейк**
випадовують

БЕНКЕТ
з нагоди 90-річчя
Українського Народного Союзу
в неділю, 20-го травня 1984 р., о год. 3-й по пол.
у залі Українського Народного Дому
„Кристал Болрум“

при 90-96 Фліт вул., ДЖЕРСІ СІТІ, Н. Дж.
У ПРОГРАМІ:
Доповідь — д-ра ІВАНА ФЛІСА, головного президента УНС
Виступ Ансамблю „ГОМІН“ під мистецтвом керівництвом
маестра ВОЛОДИМИРА ЮРКЕВИЧА
Добірний обід з напінками • Інші несподіванки
До численної участі запрошуємо Членів УНСоюзу і усе наше
Громадянство.
Квитки вступу \$17.50 від особи, які можна набути у місцевих
секретарів Відділів найдавніше до 12-го травня 1984 р.
СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

Мілена Рудницька
**НЕВИДИМИ
СТИГМАТИ**
Ціна: \$16.25 з пересилкою
Мешканці стейту Нью-Джерсі зобов'язані 6% ставкою податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ВИДАВНИЦТВО „СУЧАСНІСТЬ“
і ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ у НЬО-ЙОРКУ
136 Друга Авеню, ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

П'ятниця, 18-го травня 1984 р., початок год. 7:30 веч.
ГІСТЬ З АВСТРАЛІЇ

д-р Марко Павлишин

професор Монаш Університету
вигословить ДОПОВІДЬ на тему:

„УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА В АВСТРАЛІЇ“

Світова Федерація Українських Лікарських Товариств
в співпраці з
Українським Лікарським Товариством Північної Америки
запрошує всіх на

**ПЕРШУ
СВІТОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ**

яка відбудеться
в Мюнхені від 9-го до 17-го вересня 1984 року
опісля
ПРОГУЛКА НА ГРЕЦЬКІ ОСТРОВИ І ТУРЕЧЧИНУ
кораблем СТЕПЛА СОЛАРИС або по ІТАЛІЇ

По дальшій інформації, прошу звертатися до:
МАРТА ФЕДОРІВ
1290 Highland Court, Allentown, Pa. 18103
По 9-й годині вечером на телефон (215) 437-6982

З НАГОДИ 20-РІЧЧЯ
1-й УКРАЇНСЬКИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ ШАДНИЧИЙ БАНК „ПЕВНІСТЬ“
Влаштує

**ВЕЛИКИЙ
СИМФОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ
УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ**

**ВОЛОДИМИР
КОЛЕСНИК**
диригент
**РОМАН
РУДНИЦЬКИЙ**
піяно

**КАНАДСЬКИЙ-
УКРАЇНСЬКИЙ
ОПЕРНИЙ ХОР**
**АМЕРИКАНСЬКА-
СИМФОНІЧНА
ОРХЕСТРА**

Будуть вперше в Чикаго виконані
повністю такі музичні твори:
УВЕРТУРА ДО ОПЕРИ ТАРАС БУЛЬБА
Микола Лисенко
СЛОВ'ЯНСЬКИЙ КОНЦЕРТ
Борис Лятошинський
КАВКАЗ
Станіслав Людкевич

**НЕДІЛЯ, 20-го
ТРАВНЯ 1984 р.**
о год. 4:00 по пол.

CIVIC OPERA HOUSE
CHICAGO, ILLINOIS

Квитки в ціні: \$25, \$20, \$15
Льожі - \$60
Можна набути в:
Civic Opera House Box Office
Банку „Певність“, Касі „Самоміч“,
Дельті, Старонічті, і в Парфіях
Додаткові інформації: (312) 772-4500

УВЕСЬ ДОХІД З ПРОДАЖУ КВИТКІВ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ШКОЛУ Св. о. НИКОЛАЯ

Всеукраїнська Провідна Неділя у Бавнд Бруку

Українська Провідна
Неділя від віків єднала на-
ших людей над могилками
їхніх попередників і була
водночас першим після Ве-
ликого всенародним
святом, яке підсилювало
невмирущу любов до спо-
чилих рідних і близьких та
тих, хто життя віддав за
друзів своїх, за рідних по
крові і плоти, за народ
український.

Стародавню традицію
Провідної Неділі пригадав
нашим людям поза батьків-
щиною Владика Митрополит
Мстислав, здійснюючи
водночас ідею власного
всукраїнського цвинтаря,
який би в нашому націо-
нальному організмі поза
межами України сповню-
вав морально-оздоровчу
функцію. З волі Божого
Промислу, цей цвинтар, що
вже здобув собі почесну
назву українського Пантео-
ну, виріс у довкіллі величній
Церкви-Пам'ятника, яка
являється символічним
монументом над відомими
і мільйонами невідомих
могил українських мучени-
ків і страдників.

З року в рік збільшується
громада прочандо Бавнд
Бруку. Меншає серед них
лише білоголовних дідухів і
бабунь, росте натомість се-
редняк, що має вже своїх
дітей і внуків. На Провідну
Неділю бачимо в українсь-
кому Пантеоні з року в рік

все більше і більше юнацтва
і навіть малечу, що її
приводять з собою бабуні
та матері.

Для малечі — це надзвичай-
ний день, це її перше зна-
йомство з великою українсь-
кою громадою, серед якої
панує та сама мова, що нею
дідуся і бабуня ще говорять.
Малеча здурювана співом,
який перебивається з одно-
го кінця в другий. Дивує її
велика маса людей, що пли-
ве, як та річка. Нарешті, вся
родина стає над могилами
рідних, а допитливі Івасики і
Марійки довідуються, що
під хрестом, або кам'яною
плитою спочиває вічним
сном їхній праділ або дід,
чи прабабуня або бабуня, а
часом ще й ближчі їм рідня,
або передчасно померлі їхні
братик чи сестричка. Тут же
бабуня повчає, чому саме
коло могили священик, чо-
му люди співають, про що
просять у Бога...

При цій нагоді людина
розкриває чудодійно притя-
гальну силу цвинтаря Церк-
ви-Пам'ятника. Коли була
це її перша зустріч з україн-
ським Пантеоном, то, будь-
те певні, ця зустріч не остан-
ня, бо Провідна Неділя в
Оселі. Ап. Андрія Перво-
званного викликає у кожного
першу ширшу розмову люди-
ни самої з собою, розмову з
власним сумлінням. До та-
ких розмов будуть кликати
щороку побожну і чесну ук-
раїнську людину дзвони
Церкви-Пам'ятника, клика-
ти кожного Величчя, кож-
ної весни, коли і природа
кличе людину до самоочи-
щення, до духовного зросту
та наближення до Творця і
Спасителя роду людського.

Хоч цьогогорічна Провідна
Неділя і не була пов'язана з
якоюсь іншою загальнона-
ціонального значення поді-
єю, як, для прикладу, мину-
лорічна з 50-ю річницею
Великого Голоду, проте,
вона виявила дальший зріст
числа прочан, які поспіша-
ють на Проводи до Бавнд
Бруку. За підрахунком по-
рядкової поліції двох сусід-
ніх „тавишнів“ (районів),
число цьогогорічних учасни-
ків Поминок у Бавнд Бруку
сягнуло вже щонайменше
8,000 осіб. Одних зареєст-
ованих автомобілів було по-
над 2,000 машин, не рахую-
чи автобусів. Чимало лю-
дей приїхало залізницею або
звичайними автобусами,
добираючись від станцій до
С. Бавнд Бруку пішки.

Збагатило зміст цього-
горічної Провідної Неділі від-
слонення і посвячення па-
м'ятника „Невідомим Во-
йкам УПА“ (Української По-
встанської Армії), що його
поставила група колишніх
воїв УПА, яка осіла в су-
сідніх з С. Бавнд Бруком
околицях. Їхню ідею підтр-
мав Владика Митрополит
Мстислав, а Консисторія ви-
ділила безкоштовно відпо-
відне місце під цей пам'ят-
ник. Чин посвячення пам'я-
тника довершив Блаженні-
ший Владика Мстислав.

Пориваючи своїм змі-
стом доповідь сказав Влади-
ка Митрополит перед по-
чатком загальної Панахиди
викликаючи у присутніх під-
несений і урочистий настір.
Владика переконливо свід-
чив, що постання Україн-
ського Пантеону в Оселі
Ап. Андрія Первозванного
в С. Бавнд Бруку у ЗСА —
це дія Божого Промислу,
який повсякчасно лікує не-
мічне і поповнює недоста-
юче. Оселю Ап. Андрія в Ба-
внд Бруку Владика Митро-
полит назвав Божою Госпо-
дою, в якій радісно вітають
кожнорідного по крові і
плоті подорожнього, що
прагне духовного потіхи та з
великим сумом прощають в
останню земну путь спо-
дого. Владика закликав ве-
лику громаду до братоло-
вія та до ширших обіймів
у Христі, щоб спільно боро-
нитися наші здобутки на Хри-
стовій Ниві поза межами ба-
тьківщини.

Владика Митрополит про-
слав постійно пам'ятати, що
все добре і корисне, що до-
вершила спільним трудом
українська побожна грома-
да за межами батьківщини,
від церковної ниви почина-
ючи і на галузях науки, мис-
тцтва та галузі освіти кін-
чаючи, викликає у ворога
Христу і нашого многостра-
дального народу безмежну

лють та спроби знесилити
нашу вільну громаду зсер-
дчини, натравити одного на
другого, використати наш
вірровизнаєний поділ і по-
силити існуюче розбиття на
кілька громадсько-політич-
них середовищ...

Закінчив своє слово Мит-
рополит Мстислав закли-
ком: „Знайте і постійно па-
м'ятайте, що найбільшу лю-
ть викликає у червоної Мо-
ски чуду Божого Провиді-
ння, неповторне і глибоко-
символічне явище, яким є і
буде у віках Божий дар, що
ним облудував наш народ
Господь у найтяжчі часи
його буття — Оселя Ап. Ан-
дрія Первозванного в Бавнд
Бруку. Наступ Червоної Мо-
ски на цю твердиню збір-
ної української душі зрос-
тає з дня на день. У цьому
наступі Москва не переби-
рає в засобах, саме тепер
свою чорну злобу Москва
виллєває в своїй пресі на на-
шу Святу Церкву, яка з Бо-
жою волею існує і діє тепер
лише у вільному світі. Вона
використовує кожну, навіть
найдрібнішу недосконалість
у нашому збірному житті
поза батьківщиною, щоб по-
шкодити нашій християнсь-
кій збірності у вільному сві-
ті поширити добре ім'я по-
божного українського на-
роду“.

Урочисту архиєрейську
Службу Божу в Провідну
неділю очолив Блаженні-
ший Митрополит Мстис-
лав, якому сослужили: за-
ступник голови Ради Мит-
рополії, він же і ректор Семі-
нарії св. Софії протопресві-
тер С. Гаюк, протопресвітер
Ф. Шпаченко, митрофорний
протоієрей В. Базилевсь-
кий, митрофорний протоіє-
рей Є. Нарушевич, митро-
форний протоієрей В. Поко-
тило й ігумен А. Партике-
вич. На жаль, з огляду на си-
льну перестуду не міг узяти
участь у відправі о. протоди-
якон В. Полішук. Прислуду-
ували всі студенти семіна-

рії. Оздобив відправу цієї
Служби Божої хор Церк-
ви-Пам'ятника, під керівницт-
вом інж. Т. Павловського.
Збагатили хор своїми голо-
сами співаки катедральних
церков з Нью-Йорку та зна-
менитого ансамблю моло-
дих бандуристів. Виконав-
ня піснопінь Св. Літургії ся-
гало цієї неділі вершин хо-
рового мистецтва, на що й
звернув увагу Владика Мит-
рополит Мстислав, дякую-
чи диригентів і співакам.
Ряд причин давав підста-
ву вважати за необхідне по-
дати про доповнення поря-
дку на терені Осередку і
цим уникати зайвих неспо-
дівок з боку ворожих нам
чинників. Тож, обов'язок
господарів і головних роз-
порядників узяти на себе за-
ступник голови Консисторії
митрофорний протоієрей
М. Галета і секретар Кон-
систорії протопресвітер Б.
Желехівський. З огляду на
те, що громада парафії
Церкви-Пам'ятника не ве-
ліка, зголосилися до добро-
вільного допомогого брат-
чики парафії св. Юрія з Яр-
дівлуд-Трентону, Н. Дж.

Не буде зайвим стверди-
ти, що цьогогорічний поряд-
ок на цвинтарі Церкви-Пам'я-
тника був кращим ніж у по-
передні роки, що треба зав-
дячити в значній мірі са-
мим прочанам.

Реасумуючи наші спо-
стеререження з цьогогорічної
Провідної Неділі в Савт
Бавнд Бруку, маємо всі під-
стави ствердити, що наяв-
ність у нашому національ-
ному організмі поза Укра-
їною Оселі Св. Андрія Пер-
возванного та Церкви-Па-
м'ятника і цвинтаря при-
ній, створили духовно-на-
ціональний центр, без зв'яз-
ку з яким годі вже обійтись
кожному, хто прагне єдно-
сти у Христі та чуже непер-
еможну потребу бути „во
єдності“, без огляду до якого
християнського віросповідан-
ня він належить.

Митрополита Канцелярія
УАПЦ в ЗСА

З жалем повідомляємо, що в неділю, 13-го травня 1984 року,
по тяжкій недузі упокоївся в Бозі на 86-му році життя,
наш Найдорожчий
ТАТО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.

Теофіл Лотоцький

підстаршина Українських Січових Стрілець, учасник Ви-
звольних Змагань, відомий громадський діяч та меценат
українських студій в Гарварді, Українського Вільного Уні-
верситету та інших українських товариств й інституцій.

ПАНАХИДА у вісторок, 15-го травня 1984 р., о год. 7:30
веч. в похоронному заведенні Mc Nerney Burnard, 371 Lake
view Avenue, Clifton, N.J.

**ПОХОРОН в середу, 16-го травня 1984 р., о год. 8:30 ран-
ку з похоронного заведення до церкви св. Миколая в Пассей-
ку, Н. Дж., в відтак на українській православній цвинтар св.
Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.**

Горем прибиті:
донька — ЛЕСЯ МОЧУЛА з мужем ВАСИЛЕМ
син — БОГДАН
внуки:
МУСЯ з мужем РИЧАРДОМ
РОМЧИК з дружиною ВІРОЮ
БОДЬО
правнучок — АДРИАНЧИК
та ближча і дальша Родина в Україні і Канаді

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 13-го травня 1984 р. відійшов від нас
на 63-му році життя
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

Стефан Ромашин

ПАНАХИДИ у вісторок і середу, 15-го і 16-го травня 1984
року о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Boylen Funeral
Home, 188 Easton Avenue, New Brunswick, N.J.

**ПОХОРОН в четвер, 17-го травня 1984 р., о год. 9-й ран-
ку в українській католицькій церкві Пресв. Марії в Нью-Бранс-
віку, Н. Дж., в опісля на українській православній цвинтар
св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.**

Горем прибиті:
дружина — АННА
дочка — МАРИАННА
сини:
СЕРГІЙ з дружиною ЛІНДОЮ та дітьми
ХРИСТИНОЮ І СЕРГІЕМ
ЯРОСЛАВ з дружиною ТЕРІ
І ЄВГЕН ЯРОСЛАВ

СИНІМ з дружиною ПЕТІ І дітьми ПЕТРОМ,
ДЖЕСІКОЮ, СТЕФАНІОМ І МЕТО

брати:
ПЕТРО з родиною і Німеччині
ВОЛОДИМИР з родиною в Німеччині
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Пошануймо їх

Народна мудрість навчас
що материнська любов має
таку силу, що „з дна моря
витає“, а материнська мо-
литва — „залізо і грати ла-
мас“.

Українська мати займає
виключне місце в історії й
житті нашого народу. Вона
ж — мати-героїня. Вона суп-
роводить своїх синів і дочок
в світ, де йде боротьба за іс-
нування рідного народу і
дорогої батьківщини — Ук-
раїни. Вона — страдниця за
гратами тюрми, у келіях
без повітря і світла, вона
вистоє під мурами в'яз-
ниць, щоб передати хоч клу-
ночку чистої білизни, чи до-
відатися про долю свого чо-
ловіка, сина, брата. Місяця-
ми вона чекає на виступ з
далекої півночі, чекає на лис-
та, що його можна писати
тільки один раз на місяць.

Страшні, неймовірні віс-
ти про долю української жін-
ки жахом проймають.
В місяці травні весь куль-
турний світ вшанує велич
Матері. Вшануємо їх і ми,
українці, тут, у вільному
світі. Ми горді за наших
Матерів, вони — героїні, які
виказали велику силу духу і
велич душі.

Цього року жінки, об'єд-
нані при ОЧСУ вшанову-
ють героїнь імпрезою ім-
присвяченою, що відбудеть-
ся 20-го травня ц. р. в Ірвін-
тоні. В програмі свята почу-
ємо святочне слово Дарії
Степаняк, Валя Калин — ху-
дожне слово; гості з Торон-
то, співоче тріо „Верхови-
на“ під мистецтвом керівни-
цтвом Олени Глібович зба-
гатить це свято своїм чудо-
вним співом. Гурток молоді
вшанує Матерів-Героїнь
виконанням інсценізованого
уривка з драми „Героїні
України“ пера Ірини Дібро.

Прийдіть і вшануємо на-
ших Матерів-Героїнь!
„Для вас, що не продали
чести, не гнулися з знущань
нарузі
Що в келіях не боялись
смерті, для вас наш поклін,
вірні друзі!“

М. Ю. К.

**МИКОЛА, А НЕ
МИХАЙЛО**

Стаття „Пекін важливий і
для нас“ („Свобода“, ч. 90,
11 суботи, 12-го травня ц.р.)
є авторства не Михайла, а
Миколи Бараболяка. — Ред

Ділимося з Рідними, Друзями і Знайомими
болючою вісткою, що 11-го травня 1984 року
в Пармі, Огайо по короткій і важкій недузі відійшла
від нас у Вічність на 73-му році життя
наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА І СВАХА

бл. п.

ОЛЬГА БОДНАР

Залишені в глибокому смутку:
дочка — ДАРІЯ ФЕДОРІВ з мужем
ВОЛОДИМИРОМ
внуки — АНДРІЙ І ЮРІЙ
брат — ЮРІЙ КОЦКОМБАС
сестра — СТЕФАНІЯ в Україні
сваха — ВАРВАРА ФЕДОРІВ
ближча і дальша Родина в Америці, Канаді
і Україні

Просимо про молитви, а замість квітів складати на фонд
будови катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо.

У ПЕРШУ ДУЖЕ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Найдорожчого
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

Ярослава Баковича

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
27-го травня 1984 року
в церкві Успенія Матері Божої
у Фінксі, Арізона

Про молитви за спокій душі Покійного просить:
ТЕОДОРА — дружина
ПЕСЯ — донечка

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 14-го квітня 1984 р. в Каракасі, Венесуелі,
на 89-му році життя
з Болі Всевишнього відійшла від нас у Вічність
наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ І ТЕЩА

бл. п.

МАРІЯ МАКАРЕНКО
роджена КИЯНИЦЯ

дружина св. п. проф. Петра Макаренка, Кубанського Чорно-
морського козака, члена Кубанської Крайової і Кубанської
Законодавчої Рад, автора 5-томового твору „Трагедія Ко-
зачества“ і відомого політичного і громадського діяча. По-
кійна, нащадок Чорноморських козаків, закінчила Вищий
Педагогічний Інститут у Петербурзі, абсолютувала філосо-
фичний факультет Карлового Університету в Празі та була
довголітнім членом Управління Української Жіночої Національ-
ної Ради в Празі, Чехо-Словацької.

ПОХОРОН відбудеться в Каракасі, Венесуелі, дня 16-го
квітня 1984 року.

Неймовірним горем прибиті:

доньки:
д-р мед. ЛЮДМИЛА ПОЧИНОК, вдова по
св. п. інж. ВАСИЛЕВІ
мгр. екон., пол. і бібл. ГАЛІНА ЛОБАЯ
з чоловіком проф. інж. ІВАНІОМ
невідомою — вбс. фін. АННА, вдова по св. п. мгр.
права і дипл. БОРИСОВІ
внуки:
мгр. музики МАРІЯ ІВАННА ЛОБАЯ
д-р мед. ГАЛІНА Р. ЛОБАЯ, з чоловіком
ФРАНЦИСКОМ ВІТАЛІЯНО
арх. ЛЮБА Р. ПОЧИНОК, з чоловіком
інж. ВАСИЛЕМ КАМІНСЬКИМ
мгр. хемії ДАНА ПОЧИНОК

внуки:
РОМАН МАКАРЕНКО
Sgt. of U.S. Air Force ПAVЛО МАКАРЕНКО
з дружиною ПОРІ
правнучка — ВІРА КАМІНСЬКА
і ближча і дальша Родина в Америці, Австралії
та може ще і в Україні

Під грудкою землі з України, спи, наша Незабуття,
вічним сном!

Товариство...

Закінчення зі ст. 1.
філологічного факультету
УКУ проф. Василь Лев.

З нагоди святкування низка приватних осіб прислала побажання і пожертви на Патріарший Фонд. По 1,000 дол. зложили: проф. Микола і Наталя Алексевичі, д-р Тетяна і Зенон Цісикі, м-р Володимир і Марія Петринишині, Марія Чучман та Михайло Скасків. Точний список усіх жертводавців буде поданий згодом у пресі тому що пожертви і побажання ще даліше напливають до Управи Товариства.

Особливою точкою програми було відзначення заслужених діячів Патріаршого Фонду і визначних жертводавців. Д-р Роман Осинчук одержав листа від Патріарха Йосифа з признанням за його працю в рамках Товариства, а грамоти подяки одержали: Іван Антоняк, Іван і Софія Дзілдишорі, Марія Флюнт, Лонгін Світенко і Лев Ганусяк.

За великі пожертви на Патріарший Фонд одержали грамоти: Стефанія Курілас, що її передано на руки Михайлові Курілякові, Михайло Пирський, Марія Храплива, Юлія Вертиполух, Надія Мандрусак, Лев Машак, д-р Мирон і Люба Кучмаки.

Частинний вид авлі Філії УКУ під час святкування 10-річчя Товариства Св. Софії.

При цій нагоді відмічено великий вклад д-ра Миколи Ценка у Патріарший Фонд, що він його зробив у формі створення двох фондів при Товаристві: „Українська Християнська Родина“ і „Ценко — Добро-Говори-ти“.

Після офіційної частини програми відбулася това-

риська зустріч присутніх приблизно 150 осіб при напінках та перекусці. З нагоди цього ювілею Товариство Св. Софії видало окреме чило свого бюлетеню, в якому вміщено документ засновання Товариства, лист-подяки Патріарха

Йосифа, статті, документи та список жертводавців. Бюлетень можна набути, пишучи до Управи Товариства: St. Sophia Religions Association of Ukrainian Catholics, 7911 Whitewood Rd. Philadelphia-Elkins Roads, Pa. 19117.

Геройський...

Закінчення зі ст. 2.

вала з отаманом Тарасом Боровцем-Бульбою, а у 1944 році прислалася до УПА. Проте не прийшло до ближчої співпраці з ОУН під проводом Романа Шухевича чи з УГВР. Немає сумніву, що в цьому багато завважний факт порівняно недавнього розколу єдиної ОУН, взаємне безоглядне та інколи криваве поборювання та психологічні перерогороди, які це витворили.

На жаль, не прийшло теж до співпраці між ОУН і Польською Січю-УПА отамана Бульби. Бульба вже літом 1941 року створив свою збройну формуцію для поборювання большевицьких партизанів в районі Олеського на Поліссі, але коли в листопаді того ж року німці доручили йому її розв'язати, він в лютому 1942 року перейшов у підпілля з частиною своїх людей і почав вести повстанську боротьбу проти німців і большевицьких партизанів. У листопаді 1943 року німці заарештували Бульбу й ув'язнили в концетраційному таборі. Додати треба: Маніфест УГВР визнає плюралітет громад і демократичну систему. Трудність вже сьогоднішнього моментувати ті події і ставити свої висновки у тому, що причетні до тих подій книжки різних авторів подають взаємосуперечні факти і ко-

ментарі. Тому існуюча про ті події чимала література все ще не дає повного і правильного образу: є там теж дуже одностороння партійницька полеміка, є дуже вагомим твердження не підтримані документарними доказами, є переплутана за німеччиною висловом „Діх-тунг унд Варгайт“ (поезія і правда).

Одно певне і неперечне: в страхотливій атмосфері війни і терору постав збройний український спротив. У першій частині згадувалися деякими колами суспільства УПА чимало завинили, які прагнули монополізувати для однієї партії ту підпілля збройну формуцію, в якій боролися люди різних переконань, між ними чимало старшин і підстаршин Армії УНР. Тому не слід переплутувати самого факту існування УПА і УГВР з іншими аспектами, які все це контрверсійні і для яких не настала ще пора, щоб їх спокійно і безпристрасно аналізувати, схвалювати чи таврувати. Коли обмежимося до прославлення самої УПА і відзначування роковин покликання до життя УГВР, як підлітно-революційної версії УПА, — то це буде правдива данина тій унікальній українській героїській військовій формції.

Екзекутивна...

Закінчення зі ст. 1.

Д-р Б. Шебуняк звітував про свою поїздку до Вашингтону на збори Федерації, на яких обрано новий провід. Головою Ради Директорів обрано д-ра Шебуняка, а інж. С. Прощик увійшов до Екзекутиви.

Запрошений на засідання д-р Степан Ворох, як представник групи організації, які тепер не беруть участі у працях ані УКАКА, ані УАК-Ради і старуються посередничати для створення однієї центральної репрезентації українців в ЗСА, з'ясував про заходи його групи.

Після численних запитів і дискусій, яка розвинулася присутні у її висліді дійшли до висновку, що УАК-Рада була завжди за збереженням правопорядку в громаді і однієї централі. На це дала доволі багато доказів впровадження з половиною років в розмовах з речниками, організації Визвольного Фронту, які виступають під фірмою УКАКА. На жаль, через неусуцунність ВФ до якогося порозуміння не дійшло. Екзекутива УАК-Ради і далі стоїть на становищі, що потрібна од-

на централі і така повинна бути, але для цього потрібні деякі передумови: зміна статуту, зовсім нова концепція установи, зміна назви та присутність у цих заходах групи представників всіх українських Церков, а не тільки одного віровизнання. Д-р Ворох обіцяв представити цю справу на засіданні своєї групи.

Прийнято рішення, що управи Відділів можуть задержувати 10 відсотків від зібраних членських вкладок на свої адміністративні потреби. Для обміркування всіх важливих справ, статуту, конвенції, фінансів, організації офіційної референтури та становища до акції неваральної групи, яка старастя посередничати у справі створення однієї центральної репрезентації українців в ЗСА, намічені діяльності на майбутнє, та ряд інших актуальних справ, відбується ширша нарада Екзекутиви з представниками відділів і організацій — членів УАК-Ради в суботу і неділю, 19-20-го травня ц.р. на Союзівці.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

Вшанування Лесі Українки в школі українознавства в Дітройті

У суботу, 7-го квітня ц. р. школа українознавства Товариства „Рідна Школа“ влаштувала свято в честь Лесі Українки, що відбулося зараз після закінчення суботнього навчання. Шкільна аудиторія заповнилася всіма учнями школи, їх батьками та громадянами, приятелями української молоді та нашого рідного шкільництва.

Що варто вже відразу відмітити — це активну участь у програмі свята всіх учнів школи, від 4-ої до ма-туральної класу.

Відкрила програму директор школи Христина Гнатчук, після чого першим виступив з рефератом про Лесю Українку учень 11-ої класу Андрій Зарицький. Згадавши коротко про голівні факти з біографії поетеси, він сказав, що її глибоко національна творчість пов'язана тісно з життям українського народу. На її світогляд і зростання таланту мали вплив її батьки, зокрема, її мати-дитяча письменниця Ольга Косач. Проживаючи свої дитячі роки серед чудової волинської природи, у Лесі закріпилися глибока любов до рідного краю.

Вже в ранній молодості появилися її перші твори: „Конвалія“, „На крилах пісень“, „Давня весна“. З найбільшою силою талант поетеси проявився у творох останніх літ її життя у формі драматичної поеми й драми („Лісова пісня“, „Блакитна троянда“, „Одержима“, „Каміні ний господар“ та інші). Виступ А. Зарицького, що його підготувала м-р Христина Юзич, був дуже ефективний.

Після доповіді почали виступати окремі класи, починаючи від 4-ої і 11-ої кінчаючи.

З циклу дитячих творів віршовану казку „Вишеньки“ декламували учні 4-ої і 5-ої класу, які підготували учителька Рома Тобіянська і Ірина Баранник. Поезію „Контра спем сперо“, яка характеризує ліризм її енергійності вірша, продекламували учні 6-ої класу, підготувала учителька Христина Ворик. Уривки з циклу „В

дитячому крузі“ та „Веснянку“ (присвячену сестрі Олесі) виконали учні 7-ої класу. Підготувала дітей до виступу учителька Ірина Петріна. Пісню до слів Лесі Українки з „Давньої весни“ проспівали учні 8-ої класу, підготували учителькою Адриною Тарнавською. Під її проводом десята класка виконала „Слово, чому ти не твердла криця“.

У фінальній частині програми був інсценізований твір Лесі Українки „Сім струн“, в якому вже в першому рядку поетеса визначила мету своєї творчості: „До тебе, Україно, наша бездолна мати, струна моя перша озветься“. Цей твір, складений з сімох частин виконали учениці 10-ої і 11-ої класу, які були вдягнені у довгих білого кольору сукнях. Виголошуючи по черзі кожна з них свої тексти, вони передавали одна одній модель інструменту з сімома струнами, що в значній мірі допомогло краще зрозуміти ідею твору молодим учням. Цю частину програми підготували м-р Христина Юзич і учителька мови і літератури Ольга Лісківська.

Школа українознавства Товариства „Рідна Школа“ виконує дуже корисну працю. Вона навчає молоді усіх українознавчих предметів, вона також виховує дітей у любові і прив'язанні до українських культурних традицій. Ми впевнені в тому, що з наближенням нового шкільного року збільшиться число учнів у рідній школі.

Звертаємо увагу всім батькам, що в новонабутому будинку української церкви Непорочного Зачаття у Воррені, де міститься наша школа українознавства, відбуває свої суботні заняття дитяча світлиця 55-го Відділу Союзу Українок Америки для дітей вже від 3-го року життя починаючи і старших. За інформаціями можна звертатися до учительки світлиці кожної суботи перед полуднем.

Осип Сливинський

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

ПОДБАЙТЕ.

щоби в кожній публічній бібліотеці була повна і стисла двотомова

Енциклопедія України в англійській мові

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPEDIA

UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

ЦІНА:

Том I	\$ 75.00
Том II	\$ 85.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить	\$140.00

включно з пересилкою

Замовлення і належність ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ (М. О.) слати:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Нема то як на

СОЮЗІВЦІ

Оселі Українського Народного Союзу

Найкраще місце відпочинку і вакацій в Кетсільських горах біля Кергонксону, Н. Й.

Замовляйте місце завчасу на вакації, на незрівняний вакаційний побут на Союзівці.

Гірська природа, відновлені будинки і кімнати, домашня кухня, 8 тенісових кортів, відбиванкової площі, олімпійського розміру басейн, мистецький і розвагові імпреси, забави та багато інших угоджень.

Під новим зарядом.

Ті самі ціни, що минулого року.

Замовлення висилати:

SOYUZIVKA UNA ESTATE

Kerhonsk, N.Y. 12446

Tel.: (914) 626-5641

ВІДИШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА МАКСИМИК, член УНС Відд. 352-го ім. св. Арх. Михайла в Честері, Па., номер 5-го січня 1984 року на 57-му році життя. Нар. 1926 року в Галичині. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Марію, Катерину та Степанію. Похорон відбувся 9-го січня 1984 року на цвинтарі Ловінкрофт в Ливуді, Па.

Вічна Йому Пам'ять! Щербак, секр.

ФРАНСІС К. КВАРЦ, член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ“ у Форд Сіті, Па., номер 8-го січня 1984 року на 65-му році життя. Нар. 19-го липня 1919 року у Форд Сіті, Па. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку дружину Емму. Похорон відбувся 12-го січня 1984 року на цвинтарі св. Марії в Кілтані, Па.

Вічна Йому Пам'ять! Михайло Турко, секр.

ТЕОДОР ДАЦИК, член УНС Відд. 339-го ім. св. Василія у Філадельфії, Па., номер 8-го січня 1984 року на 68-му році життя. Нар. 1916 року в Роскохатів, Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Ірену. Похорон відбувся 14-го січня 1984 року на цвинтарі св. Марії у Вайтголд, Па.

Вічна Йому Пам'ять! М. Луїш, секр.

ІВАН ШАТСЬКИЙ, член УНС Союзу Відд. 147-го ім. св. Михайла в Аллентаві, Па., номер 11-го січня 1984 року на 53-му році життя. Нар. 19-го квітня 1931 року в Аллентаві, Па. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку брата Михайла і сестер Олену і Анну. Похорон відбувся 14-го січня 1984 року на цвинтарі св. Марії у Вайтголд, Па.

Вічна Йому Пам'ять! Катерина Гуцалюк, секр.

ВОЛОДИМИР КЛЮБА, член УНС Відд. 88-го Т-ва Союзівки в Кергонксоні, номер 11-го січня 1984 року на 64-му році життя. Нар. 29-го лютого 1920 року в Нью Йорку. Членом УНС став 1980 року. Залишив у смутку дружину. Похорон відбувся 14-го січня 1984 року на цвинтарі св. Духа в Темптонбургу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять! Упрáva.

АНДРІЙ СТЕФАНІВ, член УНС Відд. 277 ім. св. Івана Хрестителя в Гартфорд, Конн. номер 12-го січня 1984 року. Нар. 20-го серпня 1915 року. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Анну, синів Андрія і Богдана, дочку Юлію, 5 внуків; сестру і трьох братів. Похорон відбувся 16-го січня 1984.

Вічна Йому Пам'ять! Секретар.

АННА ТУРАШ, член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Нью Йорку, Н.Й., номер 28-го грудня 1983 року на 90-му році життя. Нар. 27-го грудня 1893 року в Тернополі, Україна. Членом УНС стала 1929 року. Залишила в смутку сина Івана, дочку Стефанію, чотирьох внуків, двох правнуків, сестру Стефанію Франков, племінниця Маріана Канельор і сина Юрія. Похорон відбувся 30-го грудня 1983 року на цвинтарі Мавит Олівет в Меспет, Нью Йорк.

Вічна Йому Пам'ять! Мирон Заліський, секр.

ІВАН КРЕКОТА, член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ“ у Форд Сіті, Па., номер 30-го січня 1984 року на 67-му році життя. Нар. 1-го березня 1917 року. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дружину Катерину, дочку Катерину Руш і сина Івана. Похорон відбувся 2-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Марії в Ятесборо.

Вічна Йому Пам'ять! Михайло Турко, секр.

АНДРІЙ ВАЙПА, член УНС Відд. 29-го ім. Преображення Ісуса Христа в Нентіков, Па., номер 30-го січня 1984 року на 68-му році життя. Нар. 14-го квітня 1915 року в Нентіков, Па. Членом УНС став в 1934 року. Залишив у смутку братів Франка і Рассела, сестер Марію Марчук, Юлію Булчук, племінників і племінниць. Похорон відбувся 1-го лютого 1984 року на цвинтарі Преображення в Нентіков, Па.

Вічна Йому Пам'ять! Упрáva.

ЕВГЕН КОНДРАТЮК, член УНС Відд. 238-го ім. Євгена Коновальця в Бостоні, Масс., номер 2-го лютого 1984 року на 60-му році життя. Нар. 24-го червня 1924 року в Україні. Залишив у смутку дружину Ольгу; дітей Леоніда, Зіну, Ростислава, Оксану; внуків Ренату і Олександра. Похорон відбувся 22-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять! Анна Ремчи, секр.

ОСИП ЧІП, член УНС Відд. 127-го ім. св. Миколая в Баттлфі, Н.Й., номер 31-го січня 1984 року на 66-му році життя. Нар. 28-го квітня 1918 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Ірену з дому Затирач, сина Романа з дружиною Іреною і дітьми Андрієм і Степаном. Похорон відбувся 4-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Матей в Вест Сенекі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять! Марія Гаравус, секр.

ІВАН КЛЕМЕНЧУК, член УНС Відд. 93-го ім. Івана Франка, в Централ Фоллс, Р.Ай., номер 3-го лютого 1984 року на 92-му році життя. Нар. в Києві, Україна. Членом УНС став 1926 року. Залишив у смутку дочку Стеллу Мельник і Гелен Федорівну; синів Алека, Івана та п'ять внуків й дев'ять правнуків. Похорон відбувся 7-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Кумбріанд, Р.Ай.

Вічна Йому Пам'ять! Іван Дашнюк, секр.

ОСИП ГУРАЛІЙ, член УНС Відд. 497-го ім. М. Миколовського в Едмонтоні, Канада, номер 9-го лютого 1984 року на 82-му році життя. Нар. 1903 року в Сніжці, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Неонілу, брата Василя з дружиною Ольгою, племінника Любомира з родиною, племінницю Оксану з родиною в Україні, а також рідних в Канаді в Америці і в Україні. Похорон відбувся 13-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні, Канада.

Вічна Йому Пам'ять! М. Накречний, секр.

РОЗАЛІЯ БІЛИК, член УНС Відд. 243-го ім. св. Михайла в Чикаго, Іл., номер 9-го лютого 1984 року на 87-му році життя. Нар. 1895 року в Україні. Членом УНС стала 1930 року. Залишила в смутку дочку Гелен Гендерсон і сина Івана. Похорон відбувся 11-го лютого 1984 року на цвинтарі Фейрловн в Декатур, Іл.

Вічна Йому Пам'ять! В. Турчинський, секр.

ВАСИЛЬ ГАЙОВИЙ, член УНС Відд. 253-го ім. Івана Франка в Людові, Масс., номер 10-го лютого 1984 року на 80-му році життя. Нар. 12-го лютого 1903 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку сина Микола з дружиною Джейн і внуків Марка і Наталку. Похорон відбувся 13-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Станіслава в Чікопі Фоллс, Масс.

Вічна Йому Пам'ять! Петро Гаврилів, секр.

ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 20-го ТРАВНЯ 1984 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334 Відд., о год. 12:30 по пол. в домі Фін секретаря при 3324 Торрінгтон вул. в Пармі, Огайо. Присійтеся членів прибути і вітати вкладами. — Б. Задорський, рек. секр.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКЛИДЖАХ. КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Увага! НОВЕ ВИДАННЯ Увага!

ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІЯ для МОЛОДИХ Старий і Новий Завіти

УНИКАЛЬНА КНИГА МАЄ:
Розмір: 10 x 7 1/2. Стор.: 520. Тверда обгортка. Мапи.
Кольорові ілюстрації. Ціна: 20.00 дол.
Мешканців штату Нью Джерсі зобов'язує 6% штейтового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

КОСТЬ ПАНЬКІВСЬКИЙ СПОГАДИ

Т. I. „ВІД ДЕРЖАВИ ДО КОМІТЕТУ“ — ЛІТО 1941 у Львові.
Стор. 150, 2-ге вид. 1970 р. \$6.00 з перес.
Т. II. „РОКИ НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ — 1941-1944“
Стор. 480, 2-ге вид. 1983 (НТШ) \$17.00 з перес.
Т. III. „ВІД КОМІТЕТУ ДО ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ“
Стор. 284, 1988 \$9.00 з перес.
УСІ ТРИ ТОМИ РАЗОМ \$28.00 з перес.
Мешканців штату Нью Джерсі зобов'язує 6% штейтового податку.

ЗАМОВЛЯТИ у:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ Українського Народного Союзу на стейті: ІЛІНОЙ, МИШИГЕН, ОГАЙО, НЬО ЙОРК і НОВОЇ АНГЛІЇ

прийемо НЕГАЙНО на дуже корисних умовах.
Постійна праця. Запевнена платня. Соціальне і життєве забезпечення. Пенсійний фонд. Вакації. Першосте мають професійні продавці забезпечення. Інших перевищимо. Скористайтеся із цієї нагоди без ніяких зобов'язань.

КАНДИДАТІВ НА ОРГАНІЗАТОРІВ ПРОСИМО ЗГОЛОШУВАТИСЯ ЛИСТОВНО АБО ТЕЛЕФОНІЧНО.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17A • 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Tel.: (201) 451-2200

СОЮЗІВКА — Оселя УНСоюзу пошукує

ПРАЦІВНИКІВ до загальної праці

Платня після умови. Задіявливих прошу зголошуватися:
SOYUZIVKA UNA Estate
Kerhonsk, N.Y. 12446 Tel. (914) 626-5641

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ

IBM System 34, System 36 operator.

Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю перейде вишкіл.

Зголошення:

Український Народний Союз
(201) 451-2200